

Kruisbestuiving oost en west

Nieuw Ensemble zet complexe relatie goed neer

MUZIEK Amsterdam China Festival: Concert Chinese Meesters door het Nieuw Ensemble o.l.v. Ed Spanjaard, m.m.v. Hilary Summers, alt, en Shi Kelong, bariton. Werken van Mo Wuping, Joyce Beetuan Koh, Chen Qigang, Tan Dun, Xu Shuya en Guo Wenjing. Gehoord: gisteren, Concertgebouw.

Het Nieuw Ensemble zet zich sinds 1991 in voor de hedendaagse Chinese muziek. Het Nederlandse gezelschap mocht dan ook niet ontbreken op het Amsterdam China Festival. Dirigent Ed Spanjaard en zijn musici brachten gisteravond een aantrekkelijk programma dat de complexe relatie tussen westerse en Chinese kunstmuziek perfect illustreerde. De meeste uitgevoerde werken ontstonden in opdracht van het ensemble en waren al eerder te horen in het Concertgebouw.

Het is voor Chinese componisten een hele uitdaging om hun originaliteit te behouden wanneer ze zich voor de westerse traditie openstellen. Chen Qigang (1951) slaagt hier heel goed in. Zijn *Poème lyrique II* voor bariton en ensemble is een juweeltje, waarin de oosterse klankwereld en het westerse instrumentarium een harmonieuze verbintenis aangaan. Met rijkgeschakeerde klankkleu-

ren schildert deze voormalige leerling van Olivier Messiaen tijdloze landschappen die na een plotselinge versnelling opeens tot leven lijken te komen.

Bariton Shi Kelong vertolkt de vocale partij van *Poème lyrique II* met verve. Hij schakelt gemakkelijk over naar het falsetregister en versterkt hiermee het Chinese karakter van het werk. Zijn ontroerende stembuigingen worden naadloos overgenomen door de instrumentalisten, die op hun beurt een haast Raveliaanse sfeer neerzetten. Een wonderlijke kruisbestuiving.

Ook Guo Wenjing (1956) weet een bevredigend evenwicht tussen oosterse en westerse invloeden te vinden. In *Inscriptions on bone* voor alt en ensemble zet hij vier slagwerkers in, die veel kabaal maken en aan de pannendeckels van de Peking-opera herinneren. Daarnaast zorgt hij voor verstilde momenten en vertrouwt hij de zangeres lyrische lijnen toe. De warme, diepe altstem van Hilary Summers doet hier wonderen.

Andere componisten voegen bewust traditionele instrumenten aan het instrumentarium van het Nieuw Ensemble toe. Vreemd ge-

noeg valt het resultaat tegen.

Xu Shuya (1961) ruimt in *Vacuité/Consistance* een indrukwekkende solo in voor de pipa (een peer-vormige luit), maar weet de spanning niet vast te houden. De onervaren Joyce Beetuan Koh (1968) slaat de plank mis in *The water burns* (wereldpremière), een slap aftreksel van Boulez en Berio waarin de Chinese instrumenten volledig overstemd worden door de vaste kern van het ensemble.

Aan de musici van het Nieuw Ensemble ligt het niet. Ze spelen van begin tot eind prachtig. Dit blijkt weer in *Circle with four trio's, conductor and audience*, de spannende ruimtelijke compositie van Tan Dun (1957).

De musici omringen het publiek dat op gezette tijden de kans krijgt mee te musiceren, onder de bezie-lende leiding van dirigent Ed Spanjaard. Dat doen ze door te zuchten, te tjlpen, te kletsen en te schreeuwen.

MICHEL KHALIFA

**INSTRUMENTALISTEN
CREËREN HAAST
RAVELIAANSE SFEER**